

V Bruseli 11. 5. 2022
SWD(2022) 210 final

PRACOVNÝ DOKUMENT ÚTVAROV KOMISIE
ZHRNUTIE SPRÁVY O POSÚDENÍ VPLYVU

[...]

Sprievodný dokument

k návrhu NARIADENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY,
ktorým sa stanovujú pravidlá predchádzania sexuálnemu zneužívaniu detí a boja proti
nemu

{COM(2022) 209 final} - {SEC(2022) 209 final} - {SWD(2022) 209 final}

Zhrnutie

Posúdenie vplyvu k návrhu, ktorým sa stanovujú pravidlá predchádzania sexuálnemu zneužívaniu detí a boja proti nemu

A. Potreba konať

V čom spočíva problém a prečo ide o problém na úrovni EÚ?

Sexuálne zneužívanie detí, **online aj offline**, je mimoriadne závažným trestným činom, ktorý ovplyvňuje **verejnú bezpečnosť** v EÚ a ktorý je v **rozpore so základnými právami dieťaťa**. Pre obeť má ďalekosiahle a závažné celoživotné následky. Niektoré trestné činy sexuálneho zneužívania detí sa vzhľadom na problémy pri ich zisťovaní, oznamovaní a prijímaní opatrení príslušnými poskytovateľmi služieb, ako aj z dôvodu nedostatočnej prevencie a pomoci obetiam v EÚ neriešia primeraným spôsobom. Rozdielne vnútroštátne reakcie majú nepriaznivý dosah na vnútorný trh. Deťom hrozia v online priestore čoraz väčšie riziká a ujmy a materiál zobrazujúci sexuálne zneužívanie detí sa na internete šíri v stále väčších množstvách. V posúdení vplyvu sa stanovujú tri hlavné zdroje tohto problému:

1. Hoci niektorí poskytovatelia služieb prijímajú **dobrovoľné opatrenia** zamerané na zisťovanie sexuálneho zneužívania detí online, ukázalo sa, že sú nedostatočné.
2. **Neefektívna verejno-súkromná spolupráca** medzi poskytovateľmi online služieb, organizáciami občianskej spoločnosti a verejnými orgánmi predstavuje prekážku v účinnom boji proti sexuálnemu zneužívaniu detí. Konkrétne členské štáty čoraz častejšie prijímajú kroky na vnútroštátnej úrovni, v rámci ktorých ukladajú v súvislosti s týmto zjavne nezákonným obsahom osobitné povinnosti, čo vedie k **fragmentácii** na vnútornom trhu.
3. Úsilie členských štátov **predchádzať** sexuálnemu zneužívaniu detí a **pomáhať obetiam** je **obmedzené, nesúrodé, nedostatočne koordinované** a jeho **účinnosť** nie je **zreteľná**.

Co by sa malo dosiahnuť?

Všeobecným cieľom je zlepšiť fungovanie vnútorného trhu zavedením **jasných, jednotných a vyvážených pravidiel na úrovni EÚ**, ktorými sa má **predchádzať** sexuálnemu zneužívaniu detí a **bojovať** proti nemu, a to najmä objasnením úlohy a povinností poskytovateľov online služieb. **Špecifické ciele** sú zamerané na:

1. zabezpečenie účinného **zisťovania, odstraňovania a oznamovania** sexuálneho zneužívania detí online v prípadoch, keď požiadavky na tieto činnosti v súčasnosti neexistujú;
2. zlepšenie **právnej istoty, transparentnosti a zodpovednosti** a zabezpečenie **ochrany základných práv** a
3. obmedzenie **šírenia a vplyvov** sexuálneho zneužívania detí prostredníctvom harmonizácie pravidiel a **intenzívnejšieho úsilia** v oblasti **koordinácie**.

Aká je pridaná hodnota opatrení na úrovni EÚ (subsidiarita)?

Členské štáty vzhľadom na cezhraničnú a prierezovú povahu boja proti sexuálnemu zneužívaniu detí a na aktuálnu fragmentáciu **nedokážu dosiahnuť** uspokojivé zlepšenie, **ak budú konať samostatne alebo nekoordinovaným spôsobom**. Navyše v záujme uľahčenia úsilia členských štátov by sa opatreniami na úrovni EÚ znížili náklady na dodržiavanie predpisov/prevádzkové náklady, čím by sa vďaka **obmedzeniu fragmentácie** zlepšilo **fungovanie vnútorného trhu**. Opatrenia na úrovni EÚ by pomohli šíriť **vnútroštátne najlepšie postupy a získané poznatky** v rámci celej EÚ, znížiť **závislosť** od **spolupráce s tretími krajinami** a uľahčiť ju.

B. Riešenia

Aké sú rôzne možnosti na dosiahnutie týchto cieľov? Je niektorá z možností uprednostňovaná?

Možnosť A: praktické opatrenia zamerané na posilnenie prevencie, zisťovania, oznamovania a odstraňovania, ako aj na pomoc obetiam a zriadenie európskeho centra prevencie a pomoci obetiam.

Možnosť B: možnosť A + právny predpis, ktorým sa 1. spresňujú podmienky dobrovoľného zisťovania; 2. vyžaduje povinné oznamovanie a odstraňovanie sexuálneho zneužívania detí online a 3. rozširuje centrum EÚ aj o podporu pri zisťovaní, oznamovaní a odstraňovaní.

Možnosť C: možnosť B + povinné zisťovanie známeho materiálu zobrazujúceho sexuálne zneužívanie detí.

Možnosť D: možnosť C + povinné zisťovanie nového materiálu zobrazujúceho sexuálne zneužívanie detí.

Možnosť E: možnosť D + povinné zisťovanie „groomingu“. **Práve táto možnosť sa uprednostňuje.**

<p>Aké sú názory jednotlivých zainteresovaných strán? Kto podporuje ktorú možnosť?</p> <p>Zainteresované strany sa vo všeobecnosti zhodli na tom, že je dôležité zintenzívniť úsilie v boji proti sexuálnemu zneužívaniu detí, online aj offline, bez duplicity či zbytočného prerušenia prebiehajúceho úsilia, pričom privítali možnosť zriadenia centra EÚ. Verejné orgány a mimovládne organizácie pre práva detí vyjadrili podporu povinnému zisťovaniu, oznamovaniu a odstraňovaniu sexuálneho zneužívania detí online, zatiaľ čo poskytovatelia služieb uprednostnili dobrovoľný prístup, ktorý umožňoval súčasné úsilie a inováciu. Mimovládne organizácie pre práva na ochranu súkromia zdôraznili význam neoslabenia šifrovania a potrebu rešpektovať zákaz všeobecného monitorovania.</p>
<p>C. Vplyv uprednostňovanej možnosti</p>
<p>Aké sú výhody uprednostňovanej možnosti (prípadne hlavných možností, ak sa žiadna konkrétna možnosť neuprednostňuje)?</p> <p>Od iniciatívy sa očakáva, že zniži fragmentáciu na jednotnom trhu a posilní právnu istotu, zlepši identifikáciu, ochranu a podporu obetí sexuálneho zneužívania detí, ako aj zabezpečí účinnú prevenciu a uľahčí vyšetrovania.</p> <p>Bojom proti sexuálnemu zneužívaniu detí a predchádzaním tomuto zneužívaniu by sa zlepšila ochrana práv dieťaťa, keďže by sa znížilo šírenie a vplyvy sexuálneho zneužívania detí vrátane hospodárskej záťaže spôsobenej nákladmi v súvislosti so zdravím, zamestnanosťou a inými priamymi nákladmi, ako aj stratou produktivity.</p>
<p>Aké sú náklady na uprednostňovanú možnosť (prípadne na hlavné možnosti, ak sa žiadna konkrétna možnosť neuprednostňuje)?</p> <p>Hlavné náklady na uprednostňovanú možnosť vzniknú:</p> <ul style="list-style-type: none"> • poskytovateľom služieb pri plnení povinností zisťovať, oznamovať a odstraňovať sexuálne zneužívanie detí online (odhadujú sa jednorazové náklady vo výške 1,6 miliardy EUR a ročné náklady vo výške 1,5 miliardy EUR), • verejným orgánom pri zvládaní nárastu oznámení (odhadujú sa jednorazové náklady vo výške 5,4 milióna EUR a ročné náklady vo výške 825,6 milióna EUR), • v súvislosti so zriadením centra EÚ (odhadujú sa jednorazové náklady vo výške 5 miliónov EUR a ročné náklady vo výške 25,7 milióna EUR).
<p>Aké sú vplyvy na MSP a konkurencieschopnosť?</p> <p>Najvýznamnejšie vplyvy na MSP pramenia z povinnosti zisťovať, oznamovať a odstraňovať sexuálne zneužívanie detí online vyskytujúce sa v rámci ich služieb. Hospodársky vplyv sa zmierni vďaka bezplatnému prístupu k technológiám na zisťovanie, oznamovanie a odstraňovanie, ktoré bude centrum EÚ sprostredkovať. Jednotné pravidlá týkajúce sa boja proti sexuálnemu zneužívaniu detí pomôžu MSP pôsobiť na jednotnom trhu, čo pomôže rozširujúcim sa podnikom a inovátorom, pričom sa zároveň umožní bezpečnejšie online prostredie pre deti.</p>
<p>Očakáva sa významný vplyv na štátne rozpočty a verejnú správu?</p> <p>Predpokladá sa, že počet oznámení sexuálneho zneužívania detí v dôsledku iniciatívy stúpne, čo povedie to k nákladom pre verejné orgány, predovšetkým z hľadiska vyšetrovaní.</p> <p>Na druhej strane centrum EÚ bude verejným orgánom pomáhať pri prioritizácii úsilia v rámci vyšetrovaní prostredníctvom vyššej kvality oznámení a umožnenia efektívnejšieho využívania zdrojov a odborných znalostí, ktoré má EÚ k dispozícii, a to aj v oblasti prevencie a pomoci obetiam. Pokiaľ ide o tieto oblasti, centrum EÚ bude uľahčovať koordináciu medzi členskými štátmi, na základe čoho sa predíde duplicite úsilia.</p>
<p>Očakáva sa iný významný vplyv?</p> <p>Cieľom uprednostňovanej možnosti je chrániť všetky dotknuté základné práva vrátane základných práv na ľudskú dôstojnosť a nedotknuteľnosť osoby, zákaz neľudského alebo ponižujúceho zaobchádzania, ako aj práva dieťaťa (vrátane práv detí na rešpektovanie súkromného a rodinného života a na ochranu osobných údajov). Uprednostňovaná možnosť by zároveň mala vplyv na základné práva všetkých používateľov dotknutých služieb, najmä na práva na rešpektovanie súkromia (vrátane komunikácie ako súčasť širšieho práva na rešpektovanie súkromného a rodinného života), na ochranu osobných údajov a na slobodu prejavu a právo na informácie. Právny predpis by mal zahŕňať záruky, ktoré zohľadňujú rôznu mieru rušivosti v závislosti od povahy online služieb, aby sa dosiahlo spravodlivé vyváženie jednotlivých základných práv a zabezpečila schopnosť poskytnúť primeranejšiu reakciu na sexuálne zneužívanie detí vzhľadom na súčasné aj vznikajúce riziká, najmä riziká, ktoré vznikajú vo veľmi dynamickom digitálnom prostredí.</p>

Proporcionalita
Právny predpis sleduje legitímny účel účinnejšieho boja proti sexuálnemu zneužívaniu detí online vrátane lepšej ochrany detských obetí prostredníctvom účinnejšieho zisťovania, oznamovania a odstraňovania, pričom zahŕňa potrebné podmienky a záruky . Uprednostňovaná možnosť neprekračuje rámec toho, čo je nevyhnutné na dosiahnutie všeobecného cieľa a špecifických cieľov, ktoré sa identifikovali v rámci opatrenia na úrovni EÚ. Predovšetkým sa ňou zabezpečuje rešpektovanie zákazu všeobecného monitorovania a spravodlivé vyváženie jednotlivých dotknutých práv.
D. Ďalší postup
Kedy sa táto politika preskúma?
Výsledok vykonávania uprednostňovanej možnosti sa bude monitorovať prostredníctvom ukazovateľov výkonnosti , ktoré budú zbierať verejné orgány, poskytovatelia služieb a centrum EÚ. Komisia na základe týchto ukazovateľov vypracuje každých päť rokov správu o vykonávaní a každých päť rokov hodnotenie .